

Studbook *TESTUDO HERMANNI BOETTGERI*

Griekse Landschildpad Oostras

Verslag 2007

Compiled by:
Studbook keeper Ruurd van Donkelaar

Laantje 1
4251 EL Werkendam NL

testudo-hermanni-boettgeri@studbooks.org

Stamboek *Testudo hermanni boettgeri* en *Testudo hermanni hercegovinensis* (Oostelijke Griekse Landschildpad)

1. Introductie

De Oostelijke Griekse landschildpad (*Testudo hermanni boettgeri*) is samen met de Vierteenlandschildpad (*Testudo horsfieldi*) de meest gehouden landschildpad in de terrariumliefhebberij. Het is tevens de soort waar al vele jaren met succes massaal mee wordt gekweekt. De soort is relatief gemakkelijk te huisvesten zowel in het terrarium als 's zomers in een omsloten tuingedeelte. De Griek is dan ook zeer geschikt voor beginnende schildpaddenhouders. Hoewel de oostelijke ondersoort minder bedreigd is dan de westelijke *T.h.hermannii* heeft hij zeker ook te lijden onder verlies en versnippering van de leefgebieden. De strikte Europese wetgeving heeft de handel in uit het wild afkomstige individuen tot een minimum beperkt. Wel wordt er in Europa veel gehandeld in nakweekdieren, niet altijd met een duidelijke herkomst en goed gecontroleerde documenten.

In de liefhebberij zijn alleen al in Nederland enkele duizenden Griekse Landschildpadden aanwezig. Veel dieren zijn nog afkomstig van importen van voor de Cites regelgeving. Met regelmaat worden dieren aangeboden aan het stamboek en aan ervaren stamboekdeelnemers, afgestaan door mensen op leeftijd die na zo'n 40 jaren een goed onderkomen zoeken voor hun Stoffel. Voor lang niet alle dieren is destijds een ontheffing op het bezitsverbod aangevraagd. Van vrijwel geen van alle wildvang dieren zijn vangstlocaties bekend. Het is bijzonder moeilijk om aan de hand van uiterlijke kenmerken iets te zeggen over het land van herkomst. Veel schildpaddenliefhebbers houden vrij grote groepen Grieken uit allerlei regio's tezamen. De hieruit gekweekte jongen, inmiddels tot in de 4^e generatie mogen worden beschouwd als 'Tuinhybrides' en zijn uitsluitend en uitmuntend geschikt voor de liefhebberij. Eventuele waarde van kweek voor soortbeschermings-projecten is nihil.

2. Het stamboek:

Het stamboek is de afgelopen jaren sterk opgeschoond. Van veel locaties is na aanmelding weinig of niets meer vernomen ook na meerdere verzoeken tot controle van de gestuurde overzichten.

Besloten is om verder te gaan met een beperkte groep deelnemers waarvan de meeste kweekgroepen hebben, sommigen nog met oorspronkelijke wildvang dieren. Ook stellen deze deelnemers vaak ruimte beschikbaar voor opvangdieren.

In het stamboek zijn op dit moment 284 dieren ingeschreven, 74 mannelijke dieren, 80 vrouwen en 99 (juvenielen) van onbekend geslacht.

Inmiddels is door veranderde taxonomische inzichten de ondersoort Dalmatische landschildpad (*T.hermannii hercegovinensis*) afgescheiden. In het stamboek zijn diverse dieren van deze ondersoort aanwezig en inmiddels wordt er een splitsing doorgevoerd. Een oproep in de digitale Testudo Nieuwsbrief om de ondersoort verdeling te melden heeft geen reacties opgeleverd. Afgelopen jaar hebben zich wel enkele stamboekdeelnemers gemeld die speciaal met deze ondersoort bezig zijn. Zoals in de inleiding is vermeld heeft het stamboek weinig functie als het gaat om soortbescherming. Het stamboek richt zich dan ook vooral op registratie van de belangrijkste kweekgroepen en oorspronkelijke wildvang dieren. Nakweek dieren worden dan ook voorlopig niet geregistreerd in het stamboek maar uitsluitend in een dossier bewaard voor het geval de gegevens alsnog belangrijk gaan worden. De belangrijkste activiteiten van het stamboek zijn voorlichting en

informatieverstrekking aan vaak beginnende liefhebbers. De Griek is toch vaak de eerste opstap naar een intensievere schildpaddenhobby. Goede voorlichting over houdbaarheidseisen, bemiddeling naar goede kwekers en informatieverstrekking over ESF en NSV zijn dan belangrijk om teleurstellingen en dierenleed te voorkomen.

3. Opvang en Citesproblematiek:

Naast voorlichting is opvang inmiddels een belangrijke activiteit van het stamboek geworden. Afgelopen jaren heeft het stamboek een 50-tal Grieken opgevangen en ondergebracht. Een deel van de dieren is aangebracht door particulieren, een aantal via Blijdorp en Iguana en een aantal dieren zijn overgedragen door IBG-Laser aan het stamboek.

Alle dieren zijn binnen het stamboek geplaatst en worden ook als het om onduidelijke nakweek gaat geregistreerd in het stamboek. Het ESF is formeel eigenaar van de dieren en heeft deze in kweekleen bij de deelnemers gehuisvest. Deze constructie heeft vaak wel een flinke papierwinkel en veel en langdurig overleg met het DR-Citesbureau tot gevolg.

Inmiddels is de nieuwe regeling met betrekking tot het verkrijgen van een bezitsontheffing van kracht. Voor oorspronkelijke wildvangdieren en ook voor de eerste generatie nakweek zgn. 'Captive Born' is naast een overdrachtsontheffing, een EG certificaat, een bezitsontheffing vereist. In het verleden mocht het EG certificaat ook als bezitsontheffing worden gezien.

Het gegeven dat er ook voor F1 generatie een bezitsontheffing nodig is, is voor een aantal liefhebbers reden geweest om te stoppen met de kweek van Grieken. Het wordt namelijk veel lastiger om nog nakweek te kunnen afzetten als er naast een overdrachtscertificaat ook nog met extra kosten en administratieve handelingen een bezitsontheffing aangevraagd moet worden. Het aantal nakweekdieren uit betrouwbare bron daalt dan vervolgens en dit gat wordt ongetwijfeld aangevuld met nakweek van minder controleerbare herkomst. Dat kan natuurlijk nooit de bedoeling zijn

Momenteel wordt er door ESF-NSV gesproken met het ministerie om een acceptabele regeling te krijgen voor veel gekweekte soorten zoals *T.hermannii boettgeri*.

4. Conclusie:

Het stamboek van de Oostelijke Griekse Landschildpad heeft een wat andere functie binnen het ESF dan de andere stamboeken. Informatieverstrekking en opvangactiviteiten zijn de belangrijkste werkzaamheden en vergen redelijk wat tijd van de stamboekhouder. De noodzaak van stamboekregistratie ten behoeve van een gezonde kweekpopulatie is minder groot.

Helaas blijkt het lastig om het stamboek nieuwe impulsen te geven. Tijdgebrek om hier nog actiever mee bezig te zijn speelt hier zeker een rol maar ook het initiatief van de digitale Testudo nieuwsbrieven met oproepen voor informatie o.a. over mogelijke *T.hermannii hercegovinensis* binnen het stamboek leverde niet veel reacties van de kant van de stamboekdeelnemers op.

5. Summary

The studbook of the Eastern race of the Hermanns Tortoise contains 284 animals, 74 males, 80 females and 99 juveniles. *Testudo hermanni boettgeri* is very popular and one of the most bred tortoises in captivity. Most of the animals are from mixed populations and can be called "Garden Hybrids". The studbook started to separate animals belonging to the race *T.h.hercegovinensis* from *T.hermannii boettgeri*.

Beside registration of animals in the studbook, the most important activities of the studbook keeper are information point and rehousing of ceded animals.

Studbook keeper Ruurd van Donkelaar

testudo-hermannii-boettgeri@studbooks.org